

REFERAT Udvalg for regional udvikling d. 01-03-2021

Mødedato Mandag d. 01. marts 2021 kl. 14:30

Mødested F7, stuen, Regionshuset Viborg

Indholdsfortegnelse

Omlægning af køreplaner, herunder fremtidig betjening af Gødstrup.....	3
Emner til møde mellem Midttrafik og Region Midtjylland #.....	5
Deltagelse i Den Jyske Kunstfond.....	7
Godkendelse af høringssvar til Miljøstyrelsen.....	9
Forslag til lærings- og udviklingsforløb i tilknytning til Region Midtjyllands landsbypris.....	11
Drøftelse af møder i Danske Regioner #.....	13
Gensidig orientering #.....	14

Punkt 1: Omlægning af køreplaner, herunder fremtidig betjening af Gødstrup

1-30-75-3-20

Resume

Midttrafik har udarbejdet forslag til ændringer i de regionale buskøreplaner gældende fra køreplansskiftet den 27. juni 2021. For mange busruter er der kun lagt op til mindre justeringer af køreplanerne. Der er i forslagene ikke lagt op til at nedlægge kørsel, men i forbindelse med tilpasningerne ændrer flere ruter rutenummer og -navn. For nogle af forslagene er der tale om tilpasning af ruter og køreplaner, som regionsrådet skal tage stilling til. Midttrafik vurderer, at det samlede forslag til køreplanændringer vil kunne holdes inden for regionsrådets økonomiske ramme til regional kollektiv trafik.

Direktionen indstiller,

at forslag til køreplansændringer for Ringkøbing-Herning-Aarhus, Aarhus-Hadsten-Randers og forslag til betjening af Regionshospitalet Gødstrup godkendes, og

at forslag til øvrige køreplansændringer tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Med henblik på at tilbyde passagerne bedst mulig kollektiv trafik inden for den økonomiske ramme, som regionsrådet stiller til rådighed, foretager Midttrafik årlige justeringer af køreplanerne.

I forbindelse med udbud af buskørslen har Midttrafik yderligere muligheder for at tilpasse ruter og køreplaner for at optimere busdriften. Det kan f.eks. være ændringer i bussernes antal og stationeringssted. Dette betyder en bedre udnyttelse af busmateriel og chauffører og frigiver dermed ressourcer til at tilbyde bedre kørsel inden for den samlede økonomiske ramme.

Midttrafiks forslag til køreplaner, der træder i kraft til køreplansskiftet den 27. juni 2021, har været i offentlig høring i januar 2021.

Midttrafik har som led i tilpasningerne af ruter og køreplaner foreslået at omlægge X-buskørsel, der forløber parallelt med standsende regionalruter mellem Aarhus og Ringkøbing og mellem Aarhus og Randers. X-buskørslen er i stedet indarbejdet i de standsende regionalruter, der har fået bedre tilpassede afgange. Konkret vil passagerne slippe for, at busafgange på to ruter klumper sig sammen, og da alle stoppesteder betjenes af de standsende afgange, vil mange passagerer derfor opleve flere afgange fra deres stoppested. På udvalgte afgange vil Midttrafik dog indføre lynbusafgange med færre stop, svarende til den hidtidige X-busbetjening, hvilket tilgodeser bl.a. pendlere. Der er i forslagene ikke lagt op til at nedlægge kørsel, men i forbindelse med tilpasningerne ændrer flere ruter rutenummer og -navn. Tilpasningerne er beskrevet nedenfor og uddybet i vedlagte bilag om Midttrafiks behandling af høringssvar.

Tilpasninger Aarhus-Silkeborg-Herning-Ringkøbing og betjening af Regionshospitalet Gødstrup

En af de foreslåede tilpasninger er, at parallel buskørsel på rute 952X Aarhus-Silkeborg-Herning-Ringkøbing foreslås nedlagt. Kørslen indarbejdes i stedet i de standsende regionalruter 15 Ringkøbing-Herning og 124 Herning-Silkeborg-Aarhus.

Ved Midttrafiks høring har forslaget resulteret i en del bemærkninger fra bl.a. Ringkøbing-Skjern og Herning kommuner og passagerer samt givet anledning til en del presseomtale. Herunder er der ved høringen påpeget behov for direkte betjening af Regionshospitalet Gødstrup for pendlere og andre rejsende fra Ringkøbing- og Videbækområdet.

Midttrafik har udarbejdet et revideret oplæg til køreplan for strækningen Aarhus-Silkeborg-Herning-Ringkøbing, hvor der er 10 henholdsvis 12 gennemgående afgange i hver sin retning mod de nuværende 13. Yderligere er der mellem Aarhus og Herning 8 henholdsvis 5 gennemgående afgange i hver sin retning. I weekenden er der planlagt 7 gennemgående ture i hver retning mellem Aarhus-Silkeborg-Herning-Ringkøbing. Der indgår i oplægget forslag til direkte betjening af Regionshospitalet Gødstrup med 5 ture på hverdage målrettet pendlere og andre rejsende fra Ringkøbing og Videbæk. Turene er tilpasset mødetiderne på hospitalet. På øvrige tidspunkter vil der være forbindelse til hospitalet med bus- eller togskifte i Herning. I vedlagte notat fra Midttrafik om busruterne 15 og 124 og betjening af Gødstrup er det reviderede køreplanoplæg beskrevet nærmere.

Regionshospitalet Gødstrup har direkte togbetjening fra Struer og Holstebro, Brande, samt Aarhus, Skanderborg, Silkeborg, Ikast og Herning. Endvidere betjenes hospitalet af en lokal busrute fra Herning. Fra øvrige områder skal der skiftes til bus eller tog i Herning.

Forslaget til betjening af regionshospitalet i Gødstrup har været sendt til kommentering hos Hospitalsenhed Vest og hos Regionspsykiatrien.

Hospitalsenhed Vest hilser det velkomment, at Regionshospitalet Gødstrup tænkes ind i den samlede betjening med kollektiv trafik i denne del af Region Midtjylland, og at betjeningen af regionshospitalet gives en særligt prioritering.

Hospitalsenhed Vest og Regionspsykiatrien nævner, at det er vigtigt med opmærksomhed på, at transporttiderne skal tage højde for både medarbejderes og patienters mødetidspunkter. Administrationen vil anmode Midttrafik, om det er muligt at tilpasse køreplanerne efter ønskerne fra Hospitalsenhed Vest og Regionspsykiatrien.

Der er i forbindelse med trafikplan Midt- og Vestjylland nedsat en politisk følgegruppe. Derudover er der nedsat en række administrative arbejdsgrupper om betjeningen af Gødstrup, flextrafik, unges transportvaner, mobilitet og service m.m. Arbejdet skal munde ud i en større sammenhængende trafikplan for det midt- og vestjyske område og forventes gennemført i 2022.

Øvrige betydelige tilpasninger for de regionale busruter

I Aarhus-, Hadsten- og Randersområdet omfatter Midttrafiks køreplanforslag indarbejdelse af kørslen fra rute 918X i rute 118 Aarhus-Randers. Rute 118's kørselsomfang udvides dermed og vil fremover betjene Hadsten på halvdelen af afgangene. De konkrete tilpasninger omfatter herudover, at rute 115 Hinnerup-Hadsten-Randers omlægges til Hinnerup-Hadsten-Langå, mens betjeningen Hadsten-Randers varetages af rute 118. Ligeledes har Midttrafik indarbejdet betjening af rute 117 Aarhus-Hadsten-Langå i rute 115 og 118. På udvalgte afgang på rute 118 indsættes lynbusser.

I tilpasningerne indgår endvidere, at kørslen på rute 913X Aarhus-Galten-Silkeborg er foreslået indarbejdet i den standsende rute 113 Aarhus-Galten-Silkeborg. Desuden lægges der op til at betjene Sorring på hver anden tur, og at der bliver indsat et antal lynbusafgange.

For de øvrige regionale busruter lægger Midttrafik kun op til mindre justeringer af de nuværende køreplaners afgangstider. Alle justeringerne er nærmere beskrevet i bilaget om Midttrafiks behandling af høringsvar.

Midttrafik har kun modtaget få høringsbemærkninger til disse tilpasninger og øvrige ændringer i køreplanerne.

Midttrafik vurderer, at det samlede forslag kan holdes inden for regionsrådets økonomiske ramme til kollektiv trafik på 342,7 mio. kr. (budget 2021).

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at forslag til køreplansændringer for Ringkøbing-Herning-Aarhus, Aarhus-Hadsten-Randers og forslag til betjening af Regionshospitalet Gødstrup godkendes, og

at forslag til øvrige køreplansændringer tages til efterretning.

Bilag

Midttrafiks behandling af høringsvar om køreplanændringer

Notat om busrute 15 og 124 og betjening af Gødstrup

Punkt 2: Emner til møde mellem Midttrafik og Region Midtjylland

1-30-75-3-19

Resume

I løbet af marts/april 2021 holdes det halvårslige møde mellem formandskabet for Midttrafik, formandskabet for udvalg for regional udvikling og de bestyrelsesmedlemmer i Midttrafik, der er udpeget af regionsrådet. Mødet omhandler status og udfordringer i den kollektive busstrafik. Som forberedelse til mødet foreslår administrationen, at der til Midttrafik indmeldes ni punkter til dagsordenen for mødet.

Direktionen indstiller,

at Region Midtjylland indmelder de oplistede punkter til dagsordenen for det politiske møde mellem Midttrafik og Region Midtjylland.

Sagsfremstilling

Administrationen foreslår, at følgende punkter indmeldes til dagsordenen til det halvårslige politiske møde mellem Midttrafik og Region Midtjylland. Mere information om punkterne kan ses i vedlagte bilag.

1. Status på COVID-19-situationen

Midttrafik anmodes om en status og vurdering af situationen med COVID-19 i den kollektive trafik, herunder også en vurdering af, hvordan den kollektive trafik gøres attraktiv for passagerer igen, når situationen bliver mere normal.

2. Opfølgning på budget 2021

I Midttrafiks budget 2021 er der indlagt en negativ ramme på 10 mio. kr., hvilket vil sige, at der er indarbejdet en forventning om udmøntede effektiviseringer på 10 mio. kr. Midttrafik har i forbindelse med trafikplanerne foretaget tilpasninger og optimeringer af ruteforløb, som kan medvirke til at skabe balance mellem Midttrafiks budget og Region Midtjyllands ramme til kollektiv trafik. Midttrafik anmodes om en status på økonomien.

3. Høring af køreplaner, herunder betjening af Gødstrup

Midttrafiks forslag til køreplaner, der træder i kraft til køreplansskiftet i juni 2021, har været i høring i januar måned 2021. Særligt har der været en del bemærkninger til nedlæggelsen af den gennemgående X-bus 952X samt den kommende betjening af Regionshospitalet i Gødstrup. Set i lyset af de mange høringssvar og den rejste kritik i pressen ønskes en drøftelse af kommunikationen i forbindelse med ændringer af køreplaner.

4. Resultat af nuværende udbud

Midttrafik gennemfører to udbud af regional buskørsel med kontraktstart i 2021. For det ene udbud har Midttrafik tildelt kontrakt til Lokalbus A/S. Regionsrådet skal i april tage stilling til at gøre brug af muligheden for at finansiere fossilfri HVO-biodiesel. Resultatet af det andet udbud forventes at foreligge i april 2021. Såfremt der ikke tildeles kontrakt med fossilfri kørsel, skal regionsrådet ligeledes tage stilling til at gøre brug af muligheden for at finansiere fossilfri HVO-biodiesel. Midttrafik anmodes om en status på de nuværende udbud.

5. Plan for kommende udbud

Regionsrådet har vedtaget Region Midtjyllands Bæredygtighedsstrategi, hvor en af målsætningerne er, at senest i 2030 skal den regionale buskørsel være omstillet til fossilfri drift. Midttrafik anmodes om at fremlægge en strategi og plan for kommende udbud frem mod 2030, jf. temadrøftelse på møde i udvalget for regional udvikling den 5. oktober 2020.

6. Indtægtsdelingsmodellen

Billetindtægterne hos Midttrafik skal fordeles mellem kommunerne og regionen efter kundernes brug af busser, letbane og lokaltog. Hidtil har en stor del af indtægterne været fordelt efter Midttrafiks faglige skøn, men med omlægningen af billetsalget til digitale medier er der nu langt flere data til rådighed. Derfor har

Midttrafik i samarbejde med COWI udviklet en model, hvor ca. 90 % af indtægterne fordeles på den enkelte rejse ud fra data leveret af rejsekort, rejseplanen og Midttrafiks billet-app. Midttrafik anmodes om en orientering og status på indtægtsdelingsmodellen, herunder den videre beslutningsproces.

7. Status på Trafikplan Midt-Vest

Midttrafik anmodes om en status for trafikplanarbejdet, herunder for de særlige fokusområder mobilitet, serviceniveau, ungeundersøgelse, flextrafik, Gødstrup samt køreplaner og udbud.

8. Pilotprojekt med el-busser

Regionsrådet har bevilget 1,6 mio. kr. til et pilotprojekt med el-busser i Lemvig-Struer-Holstebro området. Midttrafik anmodes om en vurdering af pilotprojektet, herunder de tekniske løsninger, infrastruktur for ladefunktioner og økonomi.

9. Foreløbige overvejelser om indførelse af gratis busser som et forsøg

Socialdemokratiet og Alternativet har stillet forslag om at få udarbejdet et projektforslag til, hvordan der kan gennemføres et forsøg med en gratis busrute mellem to byer i regionen. Formålet med forsøget vil være at undersøge, om afskaffelse af betalingen vil flytte bilpendlere til bus. Midttrafik er anmodet om at udarbejde et notat om, hvilke ruter der kunne være relevante, herunder de økonomiske konsekvenser. Midttrafik anmodes på mødet om en status på dette.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling godkendte, at de oplistede punkter til dagsordenen for mødet mellem Midttrafik og Region Midtjylland indmeldes, idet udvalget ønsker, at der rettes henvendelse til Midttrafik og bedes om, at der findes et tidspunkt, hvor det samlede formandskab for Midttrafik kan deltage.

Bilag

Forslag til emner til drøftelse på marts møde 2021

Punkt 3: Deltagelse i Den Jyske Kunstfond

1-30-76-12-18

Resume

Region Midtjylland har medfinansieret Den Jyske Kunstfond i 2019 og 2020. Slots- og Kulturstyrelsen har henvendt sig om støtte til fonden i 2021. Fondens formål er at styrke udviklingen af kunstmiljøer og økonomisk bæredygtige kunstvirksomheder. I 2020 bidrog Region Midtjylland med 0,55 mio. kr. til Den Jyske Kunstfond, der i 2020 samlet har ydet ca. 4,1 mio. kr. i tilskud til kulturprojekter, heraf ca. 2,1 mio. kr. i Region Midtjylland.

Direktionen indstiller,

- at der udmøntes et tilskud til Den Jyske Kunstfond på 0,5 mio. kr. i 2021 fra de regionale kulturudviklingsmidler, og
- at Slots- og Kulturstyrelsen opfordres til inden udgangen af 2021 at gennemføre en evaluering af forsøgsperioden 2019-2021 forud for en eventuel videreførelse af regionens tilskud.

Sagsfremstilling

Den Jyske Kunstfond har til formål at styrke udviklingen af kunstmiljøer og økonomisk bæredygtige kunstvirksomheder i Jylland. Formålet er dels at skabe økonomisk bæredygtig vækst inden for kunst- og kulturområdet og dels at understøtte, at denne vækst finder sted uden for hovedstadsområdet. Der er tilsvarende etableret en kunstfond for øerne.

Region Midtjylland har i 2018 bevilget et tilskud til medfinansiering af Den Jyske Kunstfond på 0,55 mio. kr. om året i en forsøgsperiode fra 2019-2020. Regionen tilkendegav samtidig, at yderligere bevilling beror på en status for fondens resultater.

Både Region Nordjylland og Region Syddanmark har imidlertid valgt at yde en bevilling til fonden for en treårig periode dvs. til udgangen af 2021, inden der foretages en evaluering. Med en bevilling fra Region Midtjylland for 2021 kan Slots- og Kulturstyrelsen ved udgangen af 2021 foretage en samlet evaluering forud for afklaring af regionernes fortsatte medfinansiering af Den Jyske Kunstfond.

Slots- og Kulturstyrelsen, der sekretariatsbetjener Den Jyske Kunstfond, har således anmodet Region Midtjylland om medfinansiering på 0,5 mio. kr. i 2021. Tilskuddet til Den Jyske Kunstfond afholdes af de regionale kulturudviklingsmidler.

I 2020 uddelte Den Jyske Kunstfond i alt 4,1 mio. kr., hvoraf 2,1 mio. kr. (svarende til 51 %) blev tildelt projekter i Region Midtjylland. Fondens årlige finansiering udgøres af 2,4 mio. kr. fra styrelsen og 0,5 mio. kr. fra hver af de tre vesterlandske regioner (Region Midtjylland har medfinansieret med 0,55 mio. kr. i 2019 og 2020). Det betyder, at der for hver krone, der er kommet fra de regionale kulturudviklingsmidler, er kommet fire kroner tilbage til kulturaktører i Region Midtjylland i 2020.

Kunstfondens ledelse udgøres af en bestyrelse på seks personer, hvor regionsrådsmedlem Dorte West er Region Midtjyllands repræsentant.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

- at der udmøntes et tilskud til Den Jyske Kunstfond på 0,5 mio. kr. i 2021 fra de regionale kulturudviklingsmidler, og
- at Slots- og Kulturstyrelsen opfordres til inden udgangen af 2021 at gennemføre en evaluering af forsøgsperioden 2019-2021 forud for en eventuel videreførelse af regionens tilskud.

Tidligere Politisk Behandling

På regionsrådsmøde den 31. oktober 2018 blev medfinansiering for 2019 og 2020 godkendt.

På møde i udvalg for regional udvikling den 1. februar 2021 (regionsrådet den 24. februar 2021) blev prioriteringen af de regionale kulturudviklingsmidler godkendt. Heri er indregnet medfinansiering af Den Jyske Kunstfond på 0,5 mio. kr.

Bilag

Kommissorium for de regionale kunstfonde

Punkt 4: Godkendelse af høringssvar til Miljøstyrelsen

1-51-71-3321-08

Resume

Miljøstyrelsen planlægger at ophæve påbud, vilkår og aftaler, der siden 1980'erne har forpligtet FMC/Cheminova til at fortage afværgetiltag mod forureningen på Rønland. Denne afgørelse af sendt i høring. I vedlagte udkast til høringssvar fra Region Midtjylland tilkendegiver regionen, at man ikke er enig i præmisserne eller grundlaget for Miljøstyrelsens afgørelse.

Direktionen indstiller,

at forslag til høringssvar til Miljøstyrelsen godkendes.

Sagsfremstilling

Den agrokemiske virksomhed FMC (tidligere Cheminova), beliggende på Rønland på Harboøre Tange, har siden starten af 1980'erne etableret og drevet en række afværgeanlæg på fabriksgrunden, hvor virksomheden oppumper og rens forurenede grundvand med det formål at oprense og forhindre forureningen i at sprede sig til det omgivende miljø. Afværgetiltagene er etableret på baggrund af påbud og frivillige aftaler indgået med miljømyndighederne. I tidens løb er betingelserne for driften af afværgeanlæggene skrevet ind som vilkår i virksomhedens miljøgodkendelser.

Miljøstyrelsen har den 17. december 2020 sendt en afgørelse i høring, hvor styrelsen planlægger at ophæve påbud, vilkår og aftaler, der siden 1980'erne har forpligtet Cheminova til at foretage afværgetiltag mod forureningen på Rønland. Årsagen er, at Miljøstyrelsen vurderer, at der ikke er lovhjemmel til de påbud og aftaler om forureningsafværge, som virksomheden har efterlevet i ca. 40 år. Høringsmaterialet er vedlagt.

Miljøstyrelsens udkast til afgørelse, hvis den endelige afgørelse får samme indhold, indebærer potentielt store økonomiske konsekvenser for Region Midtjylland, idet afværge af forureningen herefter må henføres under den offentlige indsats under jordforureningslovens kap. 3. Omkostningerne hertil er behæftet med stor usikkerhed, men kan potentielt være et tocifret millionbeløb årligt.

Det skal bemærkes, at FMC tilkendegiver, at virksomheden frivilligt vil fortsætte afværgeprojekterne på det nuværende niveau, hvis de nuværende påbud, vilkår og aftaler måtte ophæves. Virksomheden har endvidere foreslået, at rammerne for en fremtidig indsats i så fald kunne beskrives i en civilretligt bindende aftale, hvis indhold kan drøftes mellem virksomheden og myndighederne. Administrationen vurderer imidlertid, at myndighederne på lang sigt vil stå stærkest ved at fastholde de nuværende krav til afværge i et offentligt retligt system, fremfor at indgå en civilretligt aftale.

Juridisk vurdering af Miljøstyrelsens påtænkte afgørelse

For så vidt angår selve baggrunden for Miljøstyrelsens afgørelse om at ophæve påbuddene mm., er administrationen ikke enig i Miljøstyrelsens udkast til afgørelse og i de juridiske argumenter, som Miljøstyrelsen lægger til grund for sin afgørelse. Det baseres blandt andet på resultaterne af en analyse af hjemmelsproblematikken for så vidt angår de oprindelige påbud meddelt i 1981 og 1983, som er udført af Codex Advokater i forbindelse med høringen. Dette er uddybet i et juridisk notat, der er vedlagt forslaget til høringssvar fra Region Midtjylland.

Den juridiske vurdering er således, at det ikke er korrekt, når Miljøstyrelsen konkluderer, at der ikke var hjemmel til at meddele påbud til virksomheden i 1981 og 1983. Det er derfor regionens holdning, at Miljøstyrelsen bør anerkende, at påbuddene fra 1981 og 1983 blev meddelt med gyldig hjemmel, og at påbuddene uændret skal efterleves på offentligretligt grundlag. Tilsvarende mener regionen, at de aftaler om forureningsafværge, som Ringkjøbing Amtskommune indgik med virksomheden i stedet for at meddele påbud, stadig er gyldige, da der kunne have været meddelt påbud i stedet for indgåede aftaler.

Der er vedlagt et forslag til høringssvar til Miljøstyrelsen til godkendelse. Her tilkendegives det, at det er regionens opfattelse, at påbuddene i 1981 og 1983 samt de efterfølgende aftaler om afværge i forhold til Rønland er gyldige, og derfor skal opretholdes. Region Midtjylland opfordrer derfor Miljøstyrelsen at revurdere den påtænkte afgørelse.

Såfremt Miljøstyrelsen fastholder afgørelsen, må regionsrådet på dette tidspunkt vurdere, hvordan man kan gå videre med sagen.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at forslag til høringssvar til Miljøstyrelsen godkendes, idet administrationen afsøger muligheden for at udbygge den juridiske argumentation.

Bilag

Miljøstyrelsens høring om udkast til afgørelse

Udkast til høringssvar til Miljøstyrelsen

Punkt 5: Forslag til lærings- og udviklingsforløb i tilknytning til Region Midtjyllands landsbypris

1-33-76-1-20

Resume

Det foreslås, at Landsbyprisen i 2021 suppleres med et lærings- og udviklingsforløb for de indstillede kandidater til prisen samt for øvrige interesserede lokalsamfund og landsbyer. Formålet er at fremme engagementet, læringen og konkrete handlinger i lokalsamfundenes arbejde med bæredygtig udvikling.

Landsbyprisen 2021 forventes uddelt i forsommeren 2021. Det foreslås, at tilrettelæggelsen af landsbyprisen samt lærings- og udviklingsforløbet evalueres og forelægges til politisk behandling forud for uddeling af prisen i 2022.

Direktionen indstiller,

at der gennemføres et lærings- og udviklingsforløb i tilknytning til Landsbyprisen 2021, og

at tilrettelæggelsen af landsbyprisen samt lærings- og udviklingsforløbet evalueres og forelægges til politisk behandling forud for uddeling af prisen i 2022.

Sagsfremstilling

Erfaringer fra uddeling af landsbyprisen de seneste 12 år viser, at der i landsbyerne er et stort ønske om deling af viden og erfaringer med andre landsbyer. Administrationen foreslår derfor, at processen omkring landsbyprisen fra 2021 suppleres med et lærings- og udviklingselement, hvor de landsbyer, der er indstillet til prisen, samt øvrige interesserede landsbyer tilbydes et forløb, der stiller skarpt på landsbyernes særlige behov og ønsker om at arbejde med bæredygtighed. Eksempelvis i forhold til energiforsyning, sundhed og trivsel m.m.

Administrationen arbejder med at skabe øget synlighed omkring landsbyprisen. Bl.a. vil lærings- og udviklingsforløbet give anledning til flere gode erfaringer og historier, som kan kommunikeres bredere ud. Desuden tilbydes finalekandidaterne ligesom i 2020 at få lavet en præsentationsvideo. Endvidere indsamles viden og best practices fra tidligere vindere af landsbyprisen og kandidater til landsbyprisen 2021, og deres gode såvel som mindre gode erfaringer og cases vil blive videreformidlet via hjemmeside, sociale medier og møder mv.

Lærings- og udviklingsforløb

Formålet med det nye lærings- og udviklingsforløb er at øge landsbyernes bevidsthed om, hvordan forskellige aspekter af bæredygtighed kan tænkes ind i det eksisterende udviklingsarbejde og samtidig give inspiration til nye udviklingsmuligheder. Forløbet vil dels indeholde fælles aktiviteter på tværs af alle kandidatlandsbyerne og dels mere individuelle forløb, der sætter fokus på de enkelte landsbyers udviklingspotentiale.

Fælles for landsbyerne er en generel introduktion til, hvordan man kan arbejde med bæredygtig udvikling i landsbyer. Landsbyerne skal endvidere identificerespecifikke temaer, som er relevante for dem at arbejde videre med, fx bæredygtige energiløsninger, grøn mobilitet eller nye måder at engagere og inddrage borgere og foreninger på.

De individuelle forløb opdeles efter henholdsvis prioriterede temaer og/eller geografisk placering. Der udvikles en innovationsmetode designet specifik til landdistriktsudvikling med afsæt i den regionale landdistriktsstrategi. Landsbyernes udviklingsproces faciliteres af regionen, og metoden sikrer, at forskellige aspekter af bæredygtighed (socialt, miljømæssigt, økonomisk og sundhedsmæssigt) overvejes. Hvis en landsby f.eks. er interesseret i at etablere nye boformer i landsbyen, er det oplagt også at forholde sig til grønne energiløsninger, bæredygtige materialer, adgang til naturen, fællesskab, sundhed, inklusion osv. Der er ofte fokus på udfordringer med tilladelser og finansiering. Metoden kan medvirke til at åbne op for et bredere udviklingsperspektiv og understøtte, at nye og mere bæredygtige løsninger også iagttages.

Landsbyrepræsentanter og nøglepersoner for den enkelte landsbys udviklingsarbejde inviteres til at deltage i forløbet, herunder kommunale landdistriktsmedarbejdere, repræsentanter for lokale aktionsgrupper, regionale og kommunale politikere m.fl.

Det foreslås, at forløbet udvikles og gennemføres i løbet af første halvår 2021. Såfremt de nævnte aktiviteter med landsbyerne ikke kan gennemføres med fysisk fremmøde før sommerferien pga. Covid-19, udsættes de til umiddelbart efter eller så snart, det kan lade sig gøre i andet halvår af 2021.

Forløbet finansieres af den ramme, der er afsat til udviklingsaktiviteter på landdistriktsområdet.

Udpegning og tildeling af Landsbyprisen 2021

Ansøgere til Landsbyprisen 2021 blev indkaldt i oktober 2020 med en ansøgningsfrist for LAG'er og kommuners indstilling af kandidatlandsbyer den 1. februar 2021.

Region Midtjylland har modtaget seks ansøgninger til Landsbyprisen 2021. Det er lidt lavere end normalt og skyldes i følge samarbejdspartnere i kommuner og LAG'er, at landsbyerne ikke har haft mulighed for at prioritere udarbejdelse af ansøgninger grundet corona-situationen i år. De bedste landsbyer går videre til en finalerunde, hvor landsbyerne præsenterer sig direkte over for et fagligt panel.

Indstilling af vinder af Landsbyprisen 2021 behandles politisk i april. Uddeling af Landsbyprisen 2021 forventes at ske lokalt i maj/juni 2021. I tilknytning til overrækkelsen af landsbyprisen i forsommeren 2021 afholdes et større event med politisk deltagelse, hvor vinderen vil blive fejret, og hvor der samtidigt sættes fokus på landdistriktsudvikling generelt. Arrangementet vil blive tilrettelagt under hensyntagen til Covid-19 situationen til den tid. Processen for vurdering og uddeling af landsbyprisen fremgår af vedlagte notat.

Det bemærkes, at den regionale landdistriktsstrategi blev politisk godkendt i 2020, og kriterierne for landsbyprisen er på baggrund heraf bearbejdet af administrationen, så de afspejler landdistriktsstrategien. Kriterierne er endvidere suppleret med vejledende spørgsmål, der kan hjælpe ansøgerne, når de skal beskrive deres landsbyer og udviklingsaktiviteter i forhold til kriterierne. Kriterierne for Landsbyprisen 2021 er dog indholdsmæssigt på linje med de kriterier, der blev anvendt i forbindelse med Landsbyprisen 2020. Kriterierne ligger til grund for henholdsvis ansøgninger og vurdering af ansøgninger i 2021.

Det foreslås, at tilrettelæggelsen af landsbyprisen samt lærings- og udviklingsdialogen evalueres og forelægges til politisk behandling forud for uddeling af prisen i 2022.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at der gennemføres et lærings- og udviklingsforløb i tilknytning til Landsbyprisen 2021, og

at tilrettelæggelsen af landsbyprisen samt lærings- og udviklingsforløbet evalueres og forelægges til politisk behandling forud for uddeling af prisen i 2022.

Bilag

Proces for Landsbyprisen 2021

Punkt 6: Drøftelse af møder i Danske Regioner #

1-00-13-17

Resume

Møder i Danske Regioner drøftes.

Direktionen indstiller,

at møder i Danske Regioner drøftes.

Sagsfremstilling

Udvalget kan drøfte emner fra møderne i Danske Regioners udvalg for regional udvikling og EU samt udvalg for miljø og ressourcer.

Der var senest møde i udvalg for regional udvikling og EU den 26. november 2020. Næste møde er den 3. marts 2021.

Der var senest møde i udvalg for miljø og ressourcer den 28. januar 2021. Næste møde er den 11. marts 2021.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling drøftede møder i Danske Regioner.

Udvalget drøftede de fremtidige finansieringsbehov af lokalebanerne i Danmark.

Punkt 7: Gensidig orientering #

1-00-13-17

Sagsfremstilling

Gensidig orientering for udvalgets medlemmer.

Beslutning

Intet til punktet.